

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

6. december 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 74 (Alm. del) af 21. november 2017 stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S)

Spørgsmål

Vil ministeren i tabelform oplyse den historiske vækst i det demografiske træk, år for år, angivet i procent og i mia. kr. (2017-niveau), så langt tilbage som det er muligt?

Svar

Det demografiske træk illustrerer udgiftstrækket på det offentlige forbrug, som befolkningsudviklingen isoleret set medfører, såfremt den reale udgift pr. bruger fastholdes uændret, og når der korrigeres for at befolkningen generelt bliver sundere og derfor lever længere (delvis sund aldring).

I det opdaterede mellemfristede 2025-forløb fra august 2017 er det demografiske træk beregnet på baggrund af data for individualiserbart offentligt forbrug¹ fra 2014, som skales til det opgjorte offentlige forbrug for 2016, der er seneste regnskabsår. Den beregnede vækst i det demografiske træk viser således hvor meget det offentlige forbrug skulle vokse, hvis den reale offentlige forbrugsudgift pr. bruger fastholdes på 2016-niveau (korrigeret for sund aldring).

Hvis man foretager beregning af væksten i det demografiske træk i mia. kr. tilbage i tid, fx fra 2005 til 2006, vil beregningen således skulle fortolkes som det øgede udgiftstræk i 2006 som ændringer i befolkningen mellem 2005 og 2006 isoleret set ville medføre, hvis de reale offentlige forbrugsudgifter fastholdes på 2016-niveau, og med den aktuelle fordeling på udgiftsområder mv.

Også når væksten opgøres i procent, skal beregninger tilbage i tid tages med det forbehold, at den offentlige opgaveportefølje og -fordeling har ændret sig over tid. Derfor kan der være afvigelser i de beregnede vækstrater i forhold til en beregning, hvor det anvendte data for det individualiserbare offentlige forbrug blev opdateret løbende. Usikkerheden vil være større jo længere tilbage i tid beregning-

¹ Med individualiserbart offentligt forbrug menes offentlige forbrugsudgifter som ved brug af Lovmodellen og statistisk metode kan henføres til borgere opdelt på køn, alder og herkomst. Det drejer sig fx om data for borgere, som bor på plejehjem eller går i folkeskole. Befolkningsfremskrivningen fra Danmarks Statistik og DREAM, som anvendes til at beregne det demografiske træk, er netop opdelt på køn, alder og herkomst.

gen foretages. I besvarelsen er beregningen derfor ikke ført længere tilbage end til 2001 og væksten i det demografiske træk angives i pct. med én decimal.

Med de ovennævnte forbehold kan væksten i det demografiske træk beregnes til at udgøre ca. 0,4 pct. i gennemsnit i perioden 2001-2016, *jf. tabel 1*.

Det bemærkes, at beregningen af det demografiske træk er af mekanisk karakter og generelt skal fortolkes med forsigtighed. Det demografiske træk anvendes primært som et element i en langsigtet holdbarhedsberegning og er ikke møntet på at foretage beregninger af fx det præcise udgiftstræk i enkelte år, særligt ikke tilbage i tid.

I beregningen tages der fx ikke højde for, at omkostningen ved en ekstra bruger kan adskille sig fra de gennemsnitlige omkostninger pr. bruger. Navnlig hvad angår det kollektive offentlige forbrug, vil en stigning i befolkningen ikke automatisk afstedkomme en proportional stigning i udgifterne til forsvar, politi, administration mv. Det kollektive offentlige forbrug fordeles ligeligt blandt alle indbyggere i beregningen af det demografiske træk.

Derudover indregnes der ikke adfærdsændringer (fx ændret uddannelsestilbøjelighed eller ændret træk på sundhedsvæsenet pga. nye behandlingsmuligheder) samt eventuelle offentlige produktivetsforbedringer som følge af ny teknologi, bedre organisering af arbejdet mv.

Tabel 1

Vækst i det demografiske træk 2001-2016

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2001- 2016
Pct.																	
Vækst i det demografiske træk	0,4	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7	0,8	0,4

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister